

**DEVELOPMENT OF THE LEARNING PROCESS FOR
THE THAI JUDGE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY
(CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2009**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้พิพากษาไทย

(DEVELOPMENT OF THE LEARNING PROCESS FOR THE THAI JUDGE)

ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล 4638486 SHCJ/D

ปร.ด. (อาชญาวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุริย์ กาญจนวงศ์ .Ph.D., อัมณฑ พูบำรุง Ph.D, ไพจิตร สวัสดิสาร Ed.D., SJD.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ของผู้พิพากษาไทย ศึกษาปัจจัย เงื่อนไข ปัญหา อุปสรรคและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดจน แสวงหารูปแบบ (Model) ที่เหมาะสมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้พิพากษาของไทย ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้พิพากษาที่ปฏิบัติงานในศาลยุติธรรมทุกระดับที่เคยปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 25 คนที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างและ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มแยกประเภท (Category data) ที่สอดคล้องกับคำถามการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัยโดยการพรรณนา (Descriptive)

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า กระบวนการเรียนรู้ของผู้พิพากษาไทยเริ่มด้วยการศึกษาเบื้องต้นของผู้ช่วยผู้พิพากษาดตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งจะมีการอบรม 3 ประเภท คือ การศึกษาอบรมปฐมเทศ การศึกษาอบรมการพิจารณาคดีและการศึกษาอบรมภาควิทยาการ จากนั้นจะมีการศึกษาต่อเนื่องเมื่อมีการเลื่อนชั้นผู้พิพากษา เพื่อเตรียมความพร้อมในชั้นหัวหน้าคณะ ชั้นศาลอุทธรณ์ ชั้นศาลฎีกาและผู้พิพากษาอาวุโส การดำเนินการฝึกอบรมผู้พิพากษาปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว หากมีการปรับรูปแบบการดำเนินการให้มากขึ้นในด้านเทคนิคหรือมีการพัฒนาในสิ่งที่ช่วยเอื้ออำนวยจะเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น ในการเรียนรู้ผู้พิพากษาที่จะต้องมีพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและในการสร้างความเชื่อถือ ความเชื่อมั่นจากประชาชนและองค์กรอื่นๆ ด้านองค์ประกอบ ปัจจัย เงื่อนไข สภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ นโยบาย สถาบันฝึกอบรม ระบบกฎหมาย ประเภทศาล ในขณะที่การพัฒนาการเรียนรู้โดยส่วนตัวของผู้พิพากษาเกิดจากความชอบส่วนตัว จากการทำงาน มีโอกาสพัฒนางานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรง

ด้านปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการเรียนรู้ของผู้พิพากษาไทยได้แก่ องค์กร ระบบ ด้านสภาพแวดล้อมจากภายนอก และด้านตัวผู้พิพากษา นโยบายและระบบอาวุโส. การคิดในกรอบในระบบมากเกินไปจนเคยชิน การขาดการถ่ายทอดความรู้หรือการสื่อสารการเรียนรู้ให้กับบรรดาเพื่อนร่วมวงการ ด้านแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้พิพากษาไทย องค์กรต้องพัฒนาศักยภาพของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การพัฒนามิติต่างๆในสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการ การสร้างและพัฒนาบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดสรรงบประมาณให้ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา บทบาทหน้าที่ของความเป็นวิชาชีพ (Professionalism) และการเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ (Competency)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ผู้พิพากษา จัดการประชุมทางวิชาการประจำปี นำระบบE-learningมาใช้ กำหนดนโยบายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) พัฒนาระบบศาลชำนาญพิเศษชั้นอุทธรณ์ พัฒนาแนวคิด ศาลแก้ปัญหา (Problem-Solving Court) เสริมสร้างศักยภาพ (Capacity Building) และการพัฒนาเพื่อให้เป็นแบบอย่าง (Benchmarking) มีการประเมินความต้องการการเรียนรู้ จัดทำแผนที่การดำเนินการในการพัฒนาการเรียนรู้

DEVELOPMENT OF THE LEARNING PROCESS FOR THE THAI JUDGE

TANANSAK BORWORNUNAKUL 4638486 SHCJ/D

Ph.D. (CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUREE KANJANAWONG, Ph D., PAIJIT SAVASDISARA, Ed.D., SJD. ANNOP CHOBANLLUNG, Ph.D.

ABSTRACT

The objectives of this study were as follows-a) to delineate the learning processes of Thai judges b) to analyze problems, obstacles and needs involved in judicial learning and c) to search for an appropriate model to develop the learning processes of Thai judges. Qualitative research was performed through in-depth interviews with twenty-five judges who had held judicial positions for more than 10 years in all types of courts. Collected data were analyzed through the category data approaches which were used in conjunction with research questions and goals by descriptive method.

The results of this study revealed that the formal learning processes of Thai judges commences with training as an assistant judge, an academic approach to working in a judicial position and visit to any concerned organizations. Before sitting in special or new positions (Secretary of court, the Appeals Courts or the Supreme Court etc.), the judge is trained appropriately for the new situation.

Relevant factors and conditions for Thai judicial learning were comprised of- organizational policy, court classification and administration. In addition each judge has certainness regarding his or her personal, aspects of work, and job opportunities regarding academic fields. Problems and obstacles within the judicial learning processes of Thai judges were: organizational policy, the seniority system, and inadequate financial contribution. Judges who are limited in their creative thinking and enthusiasm, and are too competitive (i.e. being unwilling to transfer knowledge to other judges) have essential problems in their judicial learning processes.

Recommendations for this study are to set up the following procedures: judiciary learning inventories, annual academic conferences, E-learning introductions, the study of Learning Organization policy in the judicial organization, the development of a special appeals court, the application of the principles of a problem-solving court, access capacity building for judges, benchmarking for the judiciary, and a needs assessment for judicial learning including establishing a roadmap for judicial learning. In order to achieve this, The Thai Judicial Development Institute has an important role in improving curricula, academic networking, and continuing education courses that contribute to judicial learning.

KEY WORDS: THE LEARNING PROCESS/ THAI JUDGE/ JUDICIAL TRAINING

279 pages